

VERINÄYTTEENOTTO-OHJE, IHOPISTOSNÄYTTEET SORMENPÄÄSTÄ

Välineitä

- Mikronäytteenottoputkia ([putkikartta](#))
- Kapillaareja ja muovitulppia näytekapillaarien sulkemista varten
- Lansetteja
- Ihonpuhdistus välineet
- Kertakäyttökäsineitä
- Riskijäteastia käytettyjä lansetteja varten
- Kylmävaraaja
- Haavalaastaria

Valmistelu

1. Varmista potilaan henkilöllisyys aina ennen näytteenottoa kysymällä **nimi ja henkilötunnus**
2. Lämmitä näytteenottoa paikka tarvittaessa ennen pistoa esim. juoksevan veden alla
3. Älä ota näytettä infektoituneelta, kovettuneelta, aikaisemman pistoksen jäljiltä turvonneelta mustelmalliselta alueelta
4. Käytä käsihuuhdetta ennen ja jälkeen potilaskontaktin
5. Käytä suojakäsineitä (suositus), koska verikontaminaation riski on suuri

Tarkista tarvittavat putket ja näytemäärä laboratorio-ohjekirjasta ([Tykslab laboratorio-ohjekirja](#)).

Näytteenotto

1. Puhdista iho 80 % etanolilla ja anna kuivua
2. Tee ihopistos nimettömän tai keskisormeen sormenpään sivuun
3. Kuivaa ensimmäinen veripisara ihonpuhdistuslappuun, ellei tutkimuskohtainen ohje toisin ohjeista
4. Ota tarvittavat näytteet huomioiden tutkimuskohtaiset ohjeet

Huomioitavaa!

Veren tulee valua vapaasti. Vältä pistoskohdan ympäristön voimakasta puristamista.

Näytteenoton jälkeen

1. Liimaa välittömästi potilaan luona tunnistetarrat mikronäyteputkiin tai kapillaareihin, joihin olet merkinnyt selvästi:
 - Näytteenottopäivä ja kellonaika
 - Pyytävä osasto/ tutkimuksen pyytäjä
 - Potilaan nimi
 - Henkilötunnus
 - Pyydetty tutkimukset

19.7.2016 klo 08.00
Osasto 123
Testinen Tiina
010101-0101
P-CRP

Jos olet tehnyt vieritestin, kirjaa saatu tulos heti potilaan tietoihin.

Näytteiden sairaalansisäinen kuljetus

1. Toimita ihopistosnäytteet mahdollisimman nopeasti näytteenoton jälkeen laboratorioon

2. Voit tarkistaa tutkimuskohtaiset erityisvaatimukset näytteen käsittelylle ja säilytykselle laboratorio-ohjekirjasta ([Tykslab laboratorio-ohjekirja](#))
3. Kuljeta näytteet suljetussa näyteastiassa
4. Pakkaa näytteet suljettuun kuljetuspakkaukseen siten, etteivät ne vahingoitu kuljettaessa. Suojaa ne valolta ja vältä näytteiden ravistelua.
5. Näytteet eivät saa jäätä kuljetuksen aikana. Kesäaikana voit käyttää kylmävaraajalla jäähdytettyä kuljetuspakkausta. Kylmävaraaja ei saa olla suorassa kosketuksessa kokoverta sisältävien putkien kanssa.

Näytteiden pakkaus ja kuljetus postitse tai linja-autolla erillisen ohjeen mukaan ([Näytteiden lähettäminen Tykslabiin](#))

Näytteenottoiminnat

1. Tutkimustuloksiin vaikuttavat monet potilaan ateriointiin, rasitukseen, ruumiinasentoon jne. liittyvät tekijät, jotka tulee ottaa huomioon ennen näytteenottoa.
2. Näytteenottoimintoihin kuuluvat
 - laboratoriotutkimusten tilaus
 - potilaiden esivalmistelu
 - potilaalle annettavat ohjeet
 - näytteiden kuljettaminen
 - tartuntavaarallisten ja eristyspotilaiden näytteenotossa noudatettavat ohjeet

Kirjallisuutta:

Tykslabin laboratorio-ohjekirja ([Tykslab laboratorio-ohjekirja](#))

Tykslabin potilasohjeet ([Hoito-ohjeet, Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri](#))

Tuokko, Rautajoki, Lehto 2008. Kliiniset laboratorionäytteet - opas näytteenottoa varten

VSSHP sairaalahygieniaohjeet ([Sairaalahygienia ja infektion torjunta](#))

CLSI H04-A5 Procedures and devices for the collection of diagnostic capillary blood specimens